

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Lähtökohta on, että kaikilla opiskelijoilla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Haapajärven lukion toiminnassa noudatetaan yleistä lainsäädäntöä, lukiolakia ja täydentäviä asetuksia.

Haapajärven lukion järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulun henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Järjestyssääntöjä päivitetään ja muutetaan tarvittaessa.

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä huolellisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta ja terveyttä. (Lukiolaki 30 §)

a. Kurinpito (Lukiolaki 41 §)

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä tai menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rike on vakava tai epäasiallinen käyttäytyminen jatkuu kirjallisen varoituksen saamisen jälkeen, voidaan opiskelija erottaa lukiosta määräajaksi, enintään vuodeksi.

Oppituntia, opetustuokiota tai lukion tilaisuutta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta tai tilaisuudesta. Opiskelijan poistamisen tilasta tai tilaisuudesta voi tehdä rehtori tai opettaja. Rehtori tai opettaja voivat tarvittaessa käyttää tarpeellisia voimakeinoja, joita voi pitää puolustettavina tilanteen kokonaisarvio huomioon ottaen. Voimankäyttövälineiden käyttö ei ole sallittu. Käytetyistä voimakeinoista tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuman jälkeen. Jos on vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai opetus ja siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan käyttäytymisen vuoksi, voidaan opiskelijan osallistuminen opetukseen evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi.

Ennen kurinpitorangeistuksen päätöstä on kuultava opiskelijaa ja hankittava tarpeellinen selvitys. Alaikäisen opiskelijan tapauksessa on huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kirjallisen varoituksen antamisesta voi päätöksen tehdä rehtori. Oppilaitoksesta erottamisesta tehdään erillinen päätös Haapajärven kaupungin sivistystoimen käytännön mukaan.

b. Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita (Lukiolaki 40 § ja 45 §)

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta oppilaitoksen järjestyssääntöjen vastainen tai turvallisuutta vaarantava esine tai aine. Tarpeellisten voimakeinojen käyttö on sallittua vain, jos tilanteen vakavuus sen vaatii (vrt. kurinpitoasia). Rehtorin ja opettajan oikeudet ovat voimassa kaikessa oppilaitoksen työsuunnitelman mukaisessa toiminnassa oppilaitoksessa ja sen ulkopuolella.

c. Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat (Lukiolaki 46 § ja 47 §)

Jos on syytä epäillä, että opiskelijalla on hallussaan esineitä tai aineita, jotka vaarantavat opiskelijoiden tai oppilaitoksen turvallisuuden, on opettajalla ja rehtorilla työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä opiskelijan vaatteet päällisin puolin. Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta, ja läsnä tulee olla toinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva täysi-ikäinen henkilö. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitokseen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Mikäli opiskelija vastustaa toimenpidettä, on rehtorilla tai opettajalla oikeus käyttää tilanteen vaatimia tarpeellisia voimakeinoja (vrt. Kurinpito ja Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita).

Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai täysi-ikäiselle opiskelijalle itselleen. Jos opiskelijan aineet tai esineet ovat sellaisia, että niiden hallussapito on luvatonta, esineet ja aineet luovutetaan poliisille. Lisää haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttamisesta ja hävittämisestä Lukiolain 48. pykälässä.

Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden ja poliisin kanssa.

Kaikki edellä mainitut opiskelijaan kohdistetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti ja hienovaraisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.

Voimakeinojen käytöstä on aina tehtävä kirjallinen selvitys. Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Alaikäisen opiskelijan tapauksessa asiasta on ilmoitettava huoltajalle mahdollisimman pian.

Edellä mainitut kurinpitokeinot koskevat kaikkea oppilaitoksen toimintaa ja tapahtumia, myös opintomatkoja ja vierailuja oppilaitoksen ulkopuolelle.

Henkilökunnan tulee olla tietoinen kurinpitokeinoista ja sallituista menetelmätavoista. Nämä asiat kerrataan henkilökunnan kanssa vuosittain. Opiskelijat perehdytetään asiaan jokaisen lukuvuoden alussa.

Koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista tai koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Lähde: Lukiolaki 7. Luku. Turvallinen opiskeluympäristö, 40 § - 48 §, 50 §.